Lietas Nr.C29243319

1. Lietvedības Nr. C 2966-19/32

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2019.gada 23.decembrī

Zemgales rajona tiesa: tiesnesis V.Muižnieks, ar sekretāri I.Voitiņu,
piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. A/,
atbildētājas pārstāvim /pers. B/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē vienkāršotās procedūras civillietu Apdrošināšanas akciju sabiedrība /Nosaukums A/ prasībā pret SIA "/Nosaukums B/" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

/datums/AAS /Nosaukums A/ (turpmāk - "prasītāja") iesniedza Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasības pieteikumu vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu no SIA "/Nosaukums B/" (turpmāk - "atbildētāja").

Civilprocesa likuma (turpmāk - "CPL") 32.[1] pantā noteiktajā kārtībā, ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas 2019.gada 12.februāra lēmumu, lieta nodota izskatīšanai Zemgales rajona tiesai (lietas 55.lapa).

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka starp prasītāju un /pers. C/ tika noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta ģimenes apdrošināšanas polise Nr./numurs/ uz kuras pamata bija apdrošināts dzīvoklis /adrese/. Polises darbības termiņš bija no /datums/līdz /datums/Polises darbības laikā dzīvoklis bija appludināts, par ko dzīvojamās mājas apsaimniekotājs sastādīja aktu norādot, ka applūdināšana notika sakarā ar aukstā ūdens stāvvada bojājumu.

Prasītāja apsekoja salieto dzīvokli, eksperts saskaņoja attiecīgo tāmi un, atskaitot ar polisi noteikto pašrisku, prasītāja izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 400 *euro*.

Saskaņā ar Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmo daļu, apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas tiesība.

Lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai galveno parādu 503,30 *euro*, likumiskos procentus 4,07 *euro*, valsts nodevu 76,11 *euro*, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro*. Atzīt prasītājai tiesības saņemt likumiskos procentus.

Prasība pamatota ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.p. 1.d., Apdrošināšanas līguma likuma 45.p., Dzīvokļa īpašuma likuma 4.p., Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.p.-6.p., Civillikuma (turpmāk - "CL") 1587.p., 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779.p., Civilprocesa likuma (turpmāk - "CPL") 195., 250.[18]p., 250.[19] p., 250.[20] pantu.

Tiesneses noteiktajā termiņā, atbildētāja /datums/iesniegusi paskaidrojumu (lietas 47.-50.lapa), kurā norāda, ka prasību neatzīst.

Norāda, ka atbildētāja veic daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekošanu/pārvaldīšanu. Ņemot vērā, ka dzīvojamo māju dzīvokļa īpašnieku sabiedrība, vai ar dzīvokļa īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarota persona ar nodošanas un pieņemšanas aktu nav pārņēmusi pārvaldīšanā un apsaimniekošanā un tajā dzīvokļu īpašnieki likumā noteiktajā kārtībā nav lēmuši par pārvaldīšanas un apsaimniekošanas kārtību un noteikuši maksu par to, tad atbildētāja dzīvojamās mājas pārvaldīšanā/apsaimniekošanā piemēro 2017.gada 21.jūnija Ministru kabineta noteikumus (turpmāk - "MK noteikumi") Nr.408 "dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi".

Prasītāja vēlas saņemt no atbildētājas papildus zaudējumus fiksētās summas 103,30 *euro* apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā. Atbildētāja neatzīst šo summu, jo Augstākās tiesas Senāta 2000.gada 11.oktobra spriedumā lietā Nr.SKC-466 un 2009.gada 21.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-6 norādīts, ka strīds par izdevumu atlīdzību, kas radušies, pusei pilnvarojot pārstāvi lietas vešanai, izšķirams saskaņā ar CPL normām un materiālo tiesību norma nav piemērojama.

Pamatojoties uz /datums/ atbildētājas apsekošanas aktu Nr./numurs/, kurā norādīts, ka dzīvojamās telpas jāapseko uz dzīvokļa īpašnieka pieteikumu (/datums/) un telpas apsekotas /datums/. Atbildētāja aktā ir konstatējusi, ka bojājumu izraisīja aukstā ūdens stāvvada sūce no dzīvokļa īpašuma /numurs/. Atbildētāja bojājumu dzīvojamo mājas cauruļvadā konstatēja /datums/, bet atlīdzības pieteikums par īpašuma nodarītajiem zaudējumiem nav iesniegts prasītājai, līdz ar to lietā nav pierādījumu, ka uz iesnieguma pamata dzīvokļa īpašniekam būtu jāapmaksā 400 *euro* apmērā. Lietā nav dzīvokļa īpašnieka atlīdzības pieteikuma par īpašumam nodarītajiem bojājumiem. Tāpat, Ģimenes apdrošināšanas polisē ir norādīts unikāls numurs dzīvokļa īpašniekam ar /numurs/, bet maksājuma uzdevumā ir norādīts cits numurs maksājuma mērķī norādot /numurs/, ar izmaksas datumu /datums/

Prasītāja arī nav iesniegusi pierādījumus, ka noslēdzot apdrošināšanas līgumu, ir apsekojusi apdrošināto dzīvokli, lai fiksētu to stāvokli apdrošināšanas līguma noslēgšanas laikā. Arī notikumu iestāšanās dienā dzīvoklis nav apsekots, lai pierādītu, ka konkrētie bojājumi radās tieši prasības pieteikumā norādītajā dienā un notikumu rezultātā.

Tāmē pozīcija darba alga 200,25 *euro* un mehāniski 20,30 *euro*, kopā 220,55 *euro*. Atbildētāja noraida šādas pozīcijas kā darba alga un mehāniski, jo lietā nav iesniegti pierādījumi par prasītājas noslēgtiem līgumiem ar trešajām personām, kuras būtu apņēmušās veikt konkrētos darbus. Tāpat nav iesniegti pierādījumi par mehānisma izmantošanu darba veikšanā. Tāmi sastāda sertificēta persona, bet šāds sertifikāts lietā nav pievienots.

Norāda, ka nav pamata atlīdzināt prasītājai radušos zaudējumus, jo nav konstatēts viens no zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem - atbildētājas vaina. Lūdz prasību noraidīt pilnībā (lietas 47.-50.lapa).

Atbilstoši CPL 250.[26] panta pirmajai un otrajai daļai, tiesnesis pieņēmis lēmumu par lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vispārējā kārtībā (lietas 66.lapa).

/datums/ tiesā saņemts iesniegums no prasītājas pilnvarotās pārstāves par papildus pierādījumu iesniegšanu. Informē tiesu, ka dzīvojamās mājas, kurā atrodas apdrošinātais dzīvoklis, adrese mainīta ar Rīgas pilsētas būvvaldes lēmumu /numurs/n o /datums/n o /adrese/ uz /adrese/ (lietas 89., 90.-94.lapa).

/datums/ tiesā saņemts atbildētājas papildus paskaidrojums. Paskaidrojumā papildus norādīts, ka 2017.gada dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas faktisko ieņēmumu un izdevumu pārskatus 3 pozīcijā ir norādīts, lai veiktu uzkrājumus ir vajadzīgs apmēram 51150,00 *euro* un uzkrājums ir 11931,28 *euro*, kura izmaksas nenosedz aukstā stāvvada nomaiņu.

Likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta ceturtajā daļā noteikts, ja dzīvokļu īpašnieki nav vienojušies par šā panta trešās daļas 1.punktā minēto, tad kārtību, kādā pārvaldnieks aprēķina maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, sastāda dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi, paziņo dzīvokļu īpašniekiem par maksas apmēru noteiktam laika periodam, informē dzīvokļu īpašniekus par noteiktam laika periodam tāmē paredzētajām izmaksām, kā arī sagatavo dzīvokļu īpašniekiem ikgadēju atskaiti par attiecīgās maksas izlietošanu, nosaka Ministru kabinets.

Pamatojoties uz minēto, dzīvokļa īpašniekiem ir paziņots par dzīvojamās mājas remontdarbiem, izliekot nepieciešamo remonta darbu apkopojumu pie dzīvojamās mājas ziņojuma dēļa.

Saskaņā ar Likumu "Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likums" 5.panta 1.punktu, dzīvojamās mājas pārvaldīšanas nodrošināšana (tajā skaitā ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistītu lēmumu pieņemšana, darījumu slēgšana) ir dzīvojamās mājas īpašnieka pienākums. Savukārt šī likuma 5.panta 4.punkts nosaka, ka lēmumus, kas attiecas uz obligāti veicamo pārvaldīšanas darbību nodrošināšanu kopīpašumā esošā dzīvojamā mājā pieņem, ievērojot Dzīvokļa īpašuma likuma noteikumus par dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu pieņemšanu, un tie ir saistoši ikvienam dzīvojamās mājas kopīpašniekam. Minētajā gadījumā Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki kopības sapulcē nav lēmuši par mājas aukstā ūdens caurules nomaiņu un finansējuma piešķiršanu remontdarbu veikšanai.

Lietā nav strīda par faktu, ka dzīvojamo māju atbildētāja apsaimnieko pašvaldības uzdevumā, kas liecina, ka dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši dzīvojamo māju, nav noslēguši ar atbildētāju pārvaldīšanas līgumu un nav noteikuši kārtību, kādā pārvaldniekam vizuāli jāpārbauda kopīpašuma daļā ietilpstošo inženierkomunikāciju daļas.

Rezumējot iepriekš minēto, secināms, ka normatīvie akti nenosaka apsaimniekotāja pienākumu ik mēnesi pārbaudīt inženierkomunikācijas, pie kurām nav brīvas piekļuves. Kopīpašuma domājamo daļu īpašnieki nav devuši uzdevumu un noteikuši kārtību, kādā apsaimniekotājam veikt kopīpašumā esošo, bet viņu dzīvokļos iebūvēto komunikāciju pārbaudi. Līdz ar to stāvvada bojājums nav saistīts ar likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septītajā daļā un Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 13.punktā atbildētājai noteikto pienākumu, kas paredz obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, nepienācīgu izpildi. Konkrētajā gadījumā atbildētāju nevar vainot zaudējumu nodarīšanā, balstoties tikai uz faktu, ka stāvvada plīsums notika no mājas kopējām inženierkomunikācijām. Dzīvojamās mājas pārvaldītājam noteikts pienākums vizuāli apskatīt tikai tās dzīvojamās mājas konstrukciju, kā arī tajā esošo iekārtu un inženiertīklu daļas, kuras var redzēt.

Secināms, ka atbildētāja nav atbildīga par zaudējumiem, kas īpašniekiem nodarīti sakarā ar dzīvokļa /numurs/ appludināšanu (lietas 101.-104.lapa).

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotais pārstāvis prasību uzturēja. Paskaidroja, ka pēc sastādītā akta redzami dzīvoklim nodarītie bojājumi. Tāmētājs aprēķināja izdevumus bojājumu novēršanai pēc prasītājas apskatē konstatētā, bet apskates akts nav saglabājies. Prasītāja izmaksāja mazāko apdrošināšanas atlīdzību, jo nav zināms vai izmaksāto naudas summu izdosies atgūt no zaudējumus nodarījušās personas.

Pēc pieteikuma saņemšanas tiek sastādīts dzīvokļa apskates protokols, pēc kā tiek sastādīta remontdarbu tāme. Diemžēl atbildētājas darbiniekam sastādot aktu svarīgākais ir konstatēt appludināšanas iemeslu, bet nevis radītos zaudējumus.

Tiesas sēdē atbildētājas pilnvarotais pārstāvis prasību neatzina. Atbildētāja bija veikusi visas nepieciešamās apsaimniekošanas darbības un nevar uzņemties atbildību par dzīvokļu īpašnieku neizlemtiem jautājumiem. Dzīvojamās mājas apsaimniekošanas līdzekļu uzkrājumi nebija pietiekami, lai veiktu komunikāciju nomaiņu. Ar apsaimniekotāja sastādītajām tāmēm dzīvokļu īpašnieki varēja iepazīties uz ziņojumu dēļa un vietnē "e-pārvaldnieks.lv".

Prasītāja nav pierādījusi konstatēto bojājumu apmēru. Paskaidroja, ka aktā tika konstatēts, ka telpas Nr./numurs/ sienas apdarei ir emulsijas krāsa. Nākamā aile aktā arī attiecas uz to pašu sienu. Konstatēts sienas apdares bojājums 2,1 kvadrātmetru platībā. Griestu apdares veids, arī emulsijas krāsa. Bojājumu platība 0,05 kvadrātmetri. Grīdas apdares veids – koka grīdlīste.

Atbildētājas pārstāvim nav zināms par citām apsekošanām un aktiem. Nav saprotams, kāpēc tāmē norādīti izdevumi par tapešu noņemšanu, ja uz sienām bijusi emulsijas krāsa.

Atbildētājas pārstāvis apšauba to, ka prasītājas rīcībā neatrodas dzīvokļa apsekošanas akts, lai sastādītu remontdarbu tāmi. Ja gadījumā prasītāja tāmes sastādīšanai izmantojusi atbildētājas sastādīto aktu, tad ir nepareizi veikts aprēķins. Nav pareizi sarēķināta tapešu noņemšana no sienām, jo tapešu telpā vispār nebija. Tāpat arī krāsojamo tapešu līmēšana uz sienām nav pareiza, arī sienu krāsošana ar emulsijas krāsām. Appludinātu, balsinātu griestu tīrīšana, arī šī pozīcija ir apstrīdama, jo griestu apdares bojājums ir tikai 5 cm. Nav arī saprotams, kas ir koka kāju līstu uzstādīšana. Uzskata, ka grīdas līste un kāju līste ir divas atšķirīgas lietas. Apšauba izmaksas pēc remonta tīrīšanai 28,30 *euro* apmērā. Ja pēc remonta telpu uzkopšanu par šādu naudas summu ir veicis kāds uzņēmums, tad ir jābūt noslēgtam līgumam.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

CL 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā nepastāv strīds par to, ka /datums/bija applūdis dzīvoklis /numurs/, /adrese/ (pēc nosaukuma maiņas /adrese/), kurš pieder /pers. C/ (lietas 95.lapa). Tas notika īpašuma apdrošināšanas polises darbības laikā, ko īpašnieks bija noslēdzis ar prasītāju.

/pers. C/ ziņoja atbildētājai par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos ar /datums/e-pastu, arī atgadījuma laiku norādot /datums/ Atbildētājas sastādītajā /datums/aktā par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem (lietas 27.-28.lapa) norādīts, ka akts sastādīts pamatojoties uz /pers. C/ /datums/pieteikumu. Dzīvokļa /numurs/ apsekošanas laikā ir redzami saliešanas bojājumi, kurus izraisīja aukstā ūdens stāvvada plīsums dzīvoklī /numurs/. Starp pusēm nebija strīda par aplūšanas un radīto zaudējumu cēloni.

Pamatojoties uz negadījuma brīdī spēkā esošās īpašuma apdrošināšanas polisi /numurs/ (lietas 25.-26.lapa) noteikumiem un /pers. C/ atlīdzības pieteikumu (lietas 95.lapa) un /datums/maksājuma uzdevumu (lietas 35.lapa) prasītāja izmaksājusi /pers. C/ apdrošināšanas atlīdzību 400 *euro* apmērā (lietas 35.lapa). Lietā nav strīda par nodibināto apdrošināšanas saistību un apdrošināšanas gadījuma iestāšanos.

Tādējādi prasītāja cēlusi prasību, izmantojot savas regresa tiesības saskaņā ar likumu "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, kas tobrīd bija spēkā. Tā celta pret daudzdzīvokļu mājas pārvaldnieku par zaudējumu atlīdzības piedziņu, kas radīti apdrošinātā dzīvokļa īpašniekam.

CL 1779.pants paredz, ka ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Saskaņā ar CL 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Saskaņā ar civiltiesiskās atbildības doktrīnu un judikatūru "zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību." (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2008.gada 2.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC-143, tēze*).

Lietā nepastāv strīds par to, ka atbildētāja ir dzīvojamās mājas /adrese/ (pēc nosaukuma maiņas /adrese/), pārvaldnieks. No lietas apstākļiem un atbildētājas sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka tā apsaimnieko dzīvojamo māju pamatojoties uz likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta ceturto un piekto daļu.

Tas nozīmē, ka atbildētājai ir saistoši Pārvaldīšanas likuma nosacījumi, t.sk., likuma 6.panta otrajā daļā paredzētās obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības. Saskaņā ar Pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas pirmā punkta "d" apakšpunktu, dzīvojamās mājas uzturēšana (fiziska saglabāšana) atbilstoši normatīvo aktu prasībām ietver arī tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu.

It īpaši pārvaldnieka pienākumi un atbildība attiecināma uz kopīpašuma daļas apsaimniekošanu, jo tā pilnībā ir viņa atbildības joma.

Dzīvokļa likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktā likumdevējs noteicis, ka [..] dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām) ir dzīvojamās mājas kopīpašuma daļa.

Atbildētāja neapstrīd, ka aukstā ūdens stāvvads ir dzīvojamās mājas kopīpašuma daļa, kuru tai uzdots pārvaldīt. Taču uzskata, ka radītie zaudējumi nav saistīti ar viņas neveiktām darbībām.

Strīdā par atbildētājas kā pārvaldnieka pienākumiem un atbildību, tiesas ieskatā būtisks ir jautājums par tā rūpības standartu.

Saskaņā ar Pārvaldīšanas likuma 11.panta pirmo daļu, pārvaldīšanas tiesiskajās attiecībās, ciktāl tās neregulē šis likums, piemērojami Civillikuma noteikumi par pilnvarojuma līgumu. Saskaņā ar CL 2295.pantu, pilnvarniekam jādarbojas, izpildot viņam doto uzdevumu, ar lielāko rūpību, un viņš atbild pilnvarotājam par katru neuzmanību. Atbilstoši CL 1645.panta nosacījumiem tas atbilst rupjas neuzmanības kritērijiem. Saskaņā ar CL 1645.panta otro daļu,

zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisku seku ziņā rupja neuzmanība pilnīgi pielīdzināma ļaunam nolūkam.

Atbilstoši Pārvaldīšanas likuma 4.panta 1.punkta noteikumiem, atbildētājai, kā dzīvojamās mājas /adrese/, pārvaldniekam bija jānodrošina pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība, nodrošinot dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā.

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta piekto daļu Ministru kabinets izdevis noteikumus par likuma 6.panta otrās daļas 1.punktā minētajām obligāti veicamajām dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbībām, kā arī par kārtību, kādā tiek plānota un organizēta ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītas darbības.

Atbilstoši noteikumu Nr.907 (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018.gada 18.decembrim) 2. un 3.punktam, dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu veic, lai nodrošinātu dzīvojamās mājas uzturēšanu (fizisku saglabāšanu) visā tās ekspluatācijas laikā un nepieļautu apdraudējuma iestāšanos. Dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko stāvokli nosaka vizuālajā pārbaudē. Pārbaudes faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā. Saskaņā ar noteikumu 13.punktu reizi mēnesī veicama inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude ūdensapgādes sistēmai un kanalizācijas sistēmai.

Gan sastādītajā aktā, gan savos paskaidrojumos atbildētāja norādīja, ka mājai ir beidzies

ekspluatācijas termiņš konstruktīvajiem elementiem un inženierkomunikācijām. Aktā tieši norādīts, ka dzīvojamās mājas /adrese/, ekspluatācijas uzsākšanas gads 1984. Saskaņā ar Ministru kabineta 28.09.2010. noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 2.pielikumu dzīvojamā mājā ir beidzies ekspluatācijas termiņš inženierkomunikācijām (aukstā un karstā ūdensvada un kanalizācijas sistēma, siltumapgādes sistēma, lietus ūdens novadīšanas sistēma, koplietošanas elektrotīklu sistēma, ventilācijas sistēma). Norādīta dzīvojamās mājas 4. kapitalitātes grupa (lietas 27.lapa).

2017.gadā un 2018.gadā atbildētāja piedāvāja iedzīvotājiem veikt uzkrājumus aukstā ūdens stāvvada nomaiņai. Iedzīvotāji šo piedāvājumu neatbalstīja, līdzekļi netika uzkrāti. Atbildētāja var veikt darbus tikai kad tai pietiks finansējuma un finansējuma trūkuma dēļ nevar mainīt aukstā ūdens stāvvadu, kā arī nenes atbildību par avārijas sekām, jo no savas puses iedzīvotājus informēja par aukstā ūdens stāvvada nomaiņas nepieciešamību (lietas 28.lapa).

Saskaņā ar noteikumu Nr.907 2.pielikumu, 2.1.1.punktā aukstā ūdens cauruļvadu vidējais normatīvais kalpošanas ilgums noteikts 30 gadi. Minētie apstākļi nozīmē, ka normatīvajos aktos jau iestrādāta saprātīga prezumcija par noteiktu elementu drošas lietošanas ilgumu. Tiesas ieskatā, profesionāla pārvaldnieka rūpības standarts liek pret to izturēties ar vislielāko rūpību veicot visas nepieciešamās darbības risku novēršanai.

Noteikumu Nr.907 6.punkts nosaka, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženiertīklu tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs. Noteikumu 16.pants paredz, ka būves tehnisko apsekošanu veic, ja kopš dzīvojamās mājas un tai piederīgo ēku (būvju) nodošanas ekspluatācijā vai saskaņā ar attiecīgās dzīvojamās mājas kapitalitātes grupu (1.pielikums) attiecīgajai būves daļai vai iebūvētajam būvizstrādājumam ir pagājis šo noteikumu 2.pielikumā minētais vidējais kalpošanas ilgums.

Tehniskā apsekošana notiek atbilstoši 2015.gada 30.jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.337 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 405-15 "Būvju tehniskā apsekošana". Tā paredz detalizētu sertificētu speciālistu darbību kopumu, lai konstatētu būves lietošanas drošību un nepieļautu apdraudējuma iestāšanos (3.punkts). Tehniskā apsekošana ļauj noskaidrot būves un būvju daļu, t.sk. inženiertīklu tehnisko stāvokli, drošību un nepieciešamos risinājumus.

2008.gada 9.decembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" (turpmāk – "Noteikumi Nr.1014") bija spēkā līdz 21.07.2017., kad pārvaldnieks jau veica dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, aprēķināja un noteica nepieciešamos izdevumus. Noteikumu 7.4. punkts paredz organizēt kā uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumus arī nākamajam periodam nepieciešamo remontdarbu plānošanu (vismaz trim nākamajiem gadiem vai citam dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē noteiktajam periodam). Noteikumu 9.punktā noteikts, ka

7.4.apakšpunktā minēto pakalpojumu nodrošina saskaņā ar dzīvojamās mājas tehniskās apsekošanas rezultātiem, kuru veikusi normatīvajos aktos noteiktā kārtībā sertificēta persona.

Tehniskās apsekošanas secinājumu sekas un tālāko rīcību nosaka arī 2010.gada 28.septembra Ministru kabineta Ministru kabineta noteikumos

Nr.905 "Kārtība, kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības" (turpmāk – "Noteikumi Nr.905"). Noteikumu 4.punktā paredzēts, ja būves tehniskās apsekošanas atzinumā secināts (ieteikts), ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju turpmākā ekspluatācija iespējama tikai pēc to renovācijas, pārvaldītājs plāno dzīvojamās mājas renovāciju.

Saskaņā ar noteikumu 2.punktu dzīvojamās mājas renovāciju vai rekonstrukciju plāno, organizē un pārrauga dzīvojamās mājas pārvaldītājs (turpmāk – "pārvaldītājs"), lai nodrošinātu dzīvojamo māju pārvaldīšanas darbību izpildi. 3.pants nosaka, ka dzīvojamās mājas renovācija šo noteikumu izpratnē ietver arī tās iekārtu un inženierkomunikāciju renovāciju.

Noteikumu 12.pants nosaka, ka plānotajiem dzīvojamās mājas renovācijas vai rekonstrukcijas darbiem pārvaldnieks sastāda tāmi. 14.pantā noteikts, ka pārvaldnieks sastāda nākamā gada budžeta projektu, kā arī aprēķina pārvaldīšanas darbībām nepieciešamos izdevumus, ievērojot pārvaldīšanas darba plānā norādīto renovācijas vai rekonstrukcijas darbu finansēšanas sadalījumu nākamajā gadā un turpmākajos gados. 15.pants paredz sagatavotos dokumentus iesniegt dzīvojamās mājas īpašniekam.

Neveicot tehnisko apsekošanu, nenoskaidrojot elementu lietošanas drošību un nenovērtējot apdraudējuma iestāšanos, atbildētāja nav nodrošinājusi iespēju izvērtēt tālāk veicamās darbības, nepieciešamos līdzekļus un to mērķtiecīgu īstenošanu atbilstoši pārvaldnieka pienākumiem un atbildībai.

Aktā atbildētāja arī norādījusi, ka 2017. un 2018.gadā iedzīvotājiem ticis piedāvāts veikt līdzekļu uzkrājumus aukstā ūdens stāvvada nomaiņai, ko iedzīvotāji neesot atbalstījuši un līdzekļi netika uzkrāti, līdz ar ko finansējuma trūkuma dēļ stāvvadu nomainīt nevar, kā arī nenes atbildību par avārijas sekām (lietas 27.-28.lapa).

Noteikumu Nr.1014 7.punkts nosaka, ka ikvienā dzīvojamā mājā kā uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumi organizējami: saskaņā ar 7.2.punktu - dzīvojamās mājas (tai skaitā inženiertehnisko komunikāciju un sistēmu) tehniskā apkope, kārtējie remontdarbi; saskaņā ar 7.4.punktu - nākamajam periodam nepieciešamo remontdarbu plānošana (vismaz trim nākamajiem gadiem vai citam dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē noteiktajam periodam). Noteikumu 13.pantā norādīts, ka, lemjot par dzīvojamai mājai aprēķinātās pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas apstiprināšanu nākamajam kalendāra gadam, dzīvokļu īpašnieki nevar atteikties no šo noteikumu 7.punktā minēto uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu nodrošināšanas dzīvojamai mājai (obligātie pakalpojumi).

Noteikumu 10.punkts nosaka, ka par aprēķināto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu nākamajam kalendāra gadam dzīvojamās mājas pārvaldnieks rakstiski paziņo dzīvokļa īpašniekam ne vēlāk kā līdz attiecīgā gada 15.oktobrim, paziņojumā norādot laiku un vietu (piemēram, mājaslapa internetā, informatīvs stends), kur dzīvokļa īpašnieks var iepazīties ar tāmes kopsavilkumu, kā arī dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu apkopojumu nākamajiem periodiem.

Atbildētājas pārstāvis norādīja, ka dzīvokļu īpašniekiem tika paziņots par nepieciešamajiem remontdarbiem sastādot iesniegtos Dzīvojamai mājai nepieciešamo remonta darbu apkopojumus un izvietojot tos.

Atbildētāja nav norādījusi apstākļus, ka viņa atbilstošā veidā ir plānojusi, aprēķinājusi aukstā ūdens stāvvadu apdraudējuma novēršanai nepieciešamos izdevumus un paziņojusi tos dzīvokļu īpašniekiem. Nav norādījusi apstākļus par obligāto pakalpojumu izdevumu atbilstošas maksas noteikšanu.

Bez tam, Noteikumu Nr.1014 punktā 14. noteikts - ja dzīvokļu īpašnieki šo noteikumu 12.punktā minētajā termiņā nav sasaukuši kopsapulci un nolēmuši apstiprināt dzīvojamai mājai aprēķināto pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu nākamajam kalendāra gadam, dzīvojamās mājas pārvaldnieka aprēķinātā maksa nākamajam kalendāra gadam stājas spēkā ar 1.janvāri vai ar citu pārvaldnieka noteiktu termiņu.

Atbildētājas argumenti par dzīvokļu īpašnieku informēšanu par nepieciešamajiem remontdarbiem un nepieciešamo līdzekļu uzkrājumu, ko tie neesot akceptējuši, ir nepietiekami un neatbilstoši. Pirmkārt tiesa atzīst, ka lietā nemaz šādi pierādījumi par atbilstošu informēšanu – ne pēc veida, ne satura, ne formas, nav iesniegti. Tiesa nekonstatē, ka atbildētāja būtu atbilstoši informējusi dzīvokļu īpašniekus lemt jautājumu par stāvvada remonta vai nomaiņas nepieciešamību.

Otrkārt, ārpuskārtas remontam, kura izmaksas sedzamas no saņemtajiem pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksājumiem, nav nepieciešams īpašs dzīvokļu īpašnieku akcepts. Kā norādīts judikatūrā - tas, ka dzīvojamās mājas komunikācijas ir neapmierinošā stāvoklī un tāpēc ir nepieciešama to nomaiņa, nenozīmē, ka pārvaldnieks būtu atbrīvojams no pienākuma veikt pasākumus komunikāciju nomaiņā un iespējamo ūdens stāvvadu bojājumu novēršanā (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 9.novembra spriedums lietā Nr. SKC -264 /2016.*).

Atbildētāja atzīst, ka konkrēto inženierkomunikāciju tehniskais stāvoklis neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Tiesa uzskata, ka šajā situācijā atbildētājai, kā savas profesionālās darbības sfēras speciālistam, bija jāzina un jāparedz, kādas sekas iestāsies, savlaicīgi nenovēršot attiecīgos apdraudējumus. Kā nodibināts lietas izskatīšanā, atbildētāja minētās dzīvojamās mājas apsaimniekošanas tiesības ieguva pēc reorganizācijas 2011.gadā. Aukstā ūdens stāvvadu ekspluatācijas termiņš beidzās 2014.gadā. Tātad atbildētājai bija iespēja rīkoties gan nodibinot šos apstākļus, gan pat savlaicīgi plānot un rīkoties preventīvi.

Savlaicīgi neveicot pasākumus prezumējamā apdraudējuma izvērtēšanai un visas iespējamās darbības tā novēršanai, komunikāciju tehniskais stāvoklis pasliktinās un pieaug avārijas bīstamība, kas var notikt jebkurā brīdī un var apdraudēt personu īpašumu, veselību vai dzīvību. Šajā situācijā tas jau ir vērtējams kā avārijas situācija.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.907, 17.15.punktu - ja konstatēti citi šajā punktā neminēti bojājumi, ja to neatliekamu novēršanu paredz normatīvie akti vai ja tie rada būtisku apdraudējumu, jāveic ārpuskārtas remontu.

Noteikumi kas izdoti saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta pirmo daļu. Noteikumu Nr.907, 4.1. un 17.15.punktu, iztulkojot minētās normas kopsakarā, ļauj secināt, ka inženierkomunikāciju nolietojuma gadījumā, jāveic ārpuskārtas remonts konstatēto bojājumu savlaicīgai novēršanai.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.1014 punktu 21.- ja dzīvojamā mājā ir radusies vai var rasties avārijas situācija, kas var apdraudēt personu dzīvību, veselību vai īpašumu, pārvaldniekam ir tiesības steidzamai avārijas situācijas novēršanai izmantot līdzekļus, kas iekasēti par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, vai citus pārvaldnieka rīcībā esošus finanšu līdzekļus. Atbilstoši Noteikumu Nr.1014 24.punktam pārvaldniekam ir tiesības pieprasīt dzīvokļu īpašniekiem segt par avārijas situācijas novēršanu iztērētos līdzekļus (papildus noteiktajai pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksai).

Līdzīgu kārtību šobrīd paredz arī Ministru kabineta 2017.gada 21.jūlija noteikumu Nr.408 "Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi" 15. un 21.punkts.

Arī judikatūrā atzīts, ka ārpuskārtas remontam, kura izmaksas sedzamas no saņemtajiem pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksājumiem, nav nepieciešams īpašs dzīvokļu īpašnieku akcepts, kā arī, ka ja dzīvojamai mājai ir radusies vai var rasties avārijas situācija, kas var apdraudēt personas dzīvību, veselību vai īpašumu, pārvaldniekam piešķirtas tiesības steidzami avārijas situācijas novēršanai izmantot līdzekļus, kas iekasēti par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, vai citus pārvaldnieka rīcībā esošus finanšu līdzekļus (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 9.novembra spriedums lietā Nr.SKC-264/2016*).

Tiesas ieskatā atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus tam, ka bojājums radies neatkarīgi no atbildētājas, kā apsaimniekotājas pienākumu izpildes, līdz ar ko tiesai nav pamata atzīt, ka atbildētāja ir veikusi visas nepieciešamās darbības aukstā ūdens stāvvada funkcionalitātes nodrošināšanai

(apdraudējuma novēršanai).

Tādejādi tiesa uzskata, ka atbildētāja kā dzīvojamās mājas pārvaldnieks nav veikusi visas nepieciešamās un noteiktās darbības, lai nekavējoties pēc termiņa pilnībā un atbilstoši novērtētu inženierkomunikāciju stāvokli, noteiktu atbilstošu rīcību, ieplānotu izmaksas un veiktu pasākumus, t.sk., nekavējošus apdraudējuma novēršanai.

Prasītāja kā applūdināšanas nodarīto zaudējumu apmēru, ko vēlas piedzīt, norāda 400 *euro.* Tie pamatoti ar remontdarbu tāmē (lietas 29.lapa) norādītajiem bojājumiem un aprēķināto bojājumu novēršanas darbu izmaksām.

Prasītāja norādīja, ka apdrošinātāja pārstāvis kā vienmēr, arī šajā gadījumā veica apdrošinātā dzīvokļa apskati. Nezināmu iemeslu dēļ to pamatojoši dokumenti nav saglabājušies. Pamatojoties uz pārstāvja apskatē konstatēto, tika sastādīta remontdarbu tāme radīto bojājumu novēršanai. Jāņem vērā, ka appludinātā dzīvokļa bojājumi bija plašāki un to novēršanai ir nepieciešams veikt plašāku darbu apjomu. Remontējot tikai ūdens notecējumu vietu, netiktu pilnībā novērstas bojājuma sekas un atjaunots lietas sākotnējais stāvoklis.

Tiesa atzīst, ka prasītājas remontdarbu tāmē (lietas 29.lapa) atspoguļotos nepieciešamo remontdarbu izdevumus nav iespējams pilnībā pārbaudīt un salīdzināt ar apdrošinātajā dzīvoklī prasītājas konstatētajiem bojājumiem. Nav tiešu pierādījumu par bojājumu konstatēšanu un to novēršanai nepieciešamo darbu apjomu. Turklāt, arī no prasītājas sniegtajiem paskaidrojumiem nav nodibināma visu izmaksu pozīciju atbilstība.

Starp pusēm nebija strīda, ka apdrošinātā dzīvokļa applūšana radīja tam bojājumus. Atbildētāja argumentēti neapstrīdēja tāmē norādīto darbu izmaksas.

Šajā situācijā vienīgais bojājumu pamatojuma dokuments ir atbildētājas sastādītais /datums/akts. Jānorāda, ka arī akts ir izveidots standartizēta dokumenta veidā ar ierobežotu fiksējamās informācijas apjomu, kas nedod iespēju pilnībā atspoguļot visas bojājumu nianses.

Prasītājai veicot bojātā īpašuma apskati, sastādīts bojātā īpašuma apskates protokols, kurā norādīti dzīvokļa īpašumā Nr./numurs/, /adrese/ fiksētie bojājumi (lietas 27.lapa). Par šiem apstākļiem strīda nebija. No pušu paskaidrojumiem un lietas apstākļiem izriet ka bojājumi fiksēti dzīvokļa telpā /numurs/, kas atbilstoši telpu grupas plānam ir dzīvojamā istaba 38,1 m^2 platībā (lietas 30.lapa).

Saskaņā ar CPL 97.panta pirmo daļu, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

No aktā norādītā ir nodibināms, ka ūdens noplūšana bija radījusi telpā /numurs/ ar emulsiju krāsoto griestu bojājumu 0,05 m^2 platībā, ar emulsiju krāsotās sienas apdares bojājumu 2,1 m^2 platībā un koka grīdlīstes bojājums 0,05 x 0,5 m.

No dzīvē gūtiem novērojumiem un zinātnes atziņām ir secināms, ka liels ūdens daudzums no augšējā dzīvokļa Nr./numurs/ izsūcās caur stāvu pārsegu un griestu segumu apdrošinātajā dzīvoklī /numurs/ un pilēja gar sienām uz grīdas. Tas rada notecējumus, augstu mitruma līmeni skartajās virsmās, mitruma pleķus un bojātu griestu un sienu seguma struktūru. Nokļūstot uz grīdas, tas izmērcē un bojā grīdas segumu un apdares elementus – šajā gadījumā koka grīdlīstes, radot to deformāciju. Tāpēc no aktā fiksētā ir pamats secināt, ka ūdens notecējumi ir radījuši bojājumus krāsotām tapetēm vienai sienai, kuru kopējais apmērs sasniedz 10 m^2. Atbilstoši sienas bojājuma apmēram, tiesa par ticamu uzskata arī norādīto grīdlīstes bojājumu 10 m garumā. Ūdens izsūkšanās caur griestiem apakšējā dzīvoklī radīja griestu seguma bojājumus, kas radīja nepieciešamību atjaunot griestu segumu visā istabā, lai atjaunotu to sākotnējo vizuālo un funkcionālo stāvokli. Tāpēc atbilstoši telpas izmēram ir norādīta atjaunojamā griestu seguma platība un izmaksas. Tiesas ieskatā nelielā izmēru atšķirība tāmē un telpu plānā (39 m^2 un 38,1 m^2) nav nozīmīga un ir pieļaujama starp formāli norādīto telpu platību un faktisko griestu seguma platību. Tāpat nav pamata apšaubīt, ka pēc minēto nepieciešamo remonta darbu veikšanas radīsies un būs nepieciešamas izmaksas telpu sakopšanai. Lietā nav konstatēts, ka būtu nepieciešama appludinātu balsinātu griestu tīrīšana, apmestu griestu špaktelēšana, slīpēšana un tapešu noņemšana un līmēšana sienām.

Tāpēc par pamatotām un pierādītām uzskatāmas tāmē norādītās izmaksas 202,29 *euro* apmērā. Tās viedo: sienu tapetes krāsošana ar emulsijas krāsām (2 reizes, 38,1 m^2) - 47.90 *euro,* appludinātu krāsotu griestu tīrīšana - 65,99 *euro*, koka kājlīstu uzstādīšana (10 m) - 60,10 *euro*, telpu pēc remonta tīrīšana - 28,30 *euro.* Tāpēc ir pamats secināt, ka šajā daļā izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība atbilst apdrošinājuma ņēmēja mantas bojājumiem, kas radušies aukstā ūdens stāvvada bojājuma rezultātā.

Prasītāja ir izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību dzīvokļa īpašniekam. Šie izdevumi un veiktie maksājumi ir radījuši prasītājai mantisku samazinājumu, par līdzekļiem kas samaksāti atlīdzinot atbildētājas radīto kaitējumu. Tiesa atzīst, ka atbildētāja, kā mājas pārvaldnieks un apsaimniekotājs, nav veikusi likumā noteiktos pienākumus un pieļauta vainojama bezdarbība, neveicot dzīvojamā mājā esošo stāvvadu remontu. Atbildētājas darbības rezultātā notika avārijas situācija un applūstot dzīvoklim tika nodarīti zaudējumi tā īpašniekam. Tas bija tiešs zaudējums kā prettiesiskas darbības dabiskās un nepieciešamās sekas. Tāpēc ir arī nodibināms cēloniskais sakars starp radīto kaitējumu un atbildētājas prettiesisko rīcību.

Tāpēc tiesa atzīst, ka ir pamats apmierināt prasību un piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai zaudējumu atlīdzība 202,29 *euro* apmērā.

Prasītāja arī lūdz piedzīt likumiskos procentus 4,07 *euro* par laiku no /datums/līdz /datums/Procenti aprēķināti par zaudējumu samaksas kavējumu pēc pretenzijā noteikta termiņa (lietas 36.lapa). Tiesa uzskata, ka nav pamata apmierināt prasījumu šajā daļā. Kā liecina lietas izskatīšanā noskaidrotie apstākļi, prasītājas norādītais zaudējumu apmērs nebija pietiekami pamatots. Tas nozīmē, ka atbildētājai ir bijis pamats apšaubīt saistības atlīdzināšanu prasītājas norādītajā apmērā. Saskaņā ar CL 1656.pantu, parādnieks nav nokavējis, ja nokavējuma iemesls ir viņa pamatotas šaubas vai nu vispār par to saistību, kuras izpildīšanu no viņa prasa, vai par tās apmēru.

Galvenā parāda summā, ko prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas, iekļauta arī fiksētā maksa saskaņā ar sadarbības līgumu - 103,30 *euro.*

Šos izdevumus prasītāja pamato ar /datums/sadarbības līgumu /numurs/ar SIA "/Nosaukums C/" (lietas 14.lapa) un /datums/izsniegto pilnvaru /numurs/(lietas 15.lapa).

Pirmkārt, jānorāda, ka tiesas ieskatā, prasītāja minētos izdevumus nepamatoti attiecinājusi un pierēķinājusi galvenajam parādam. Taču tie pēc savas nozīmes izriet no blakus saistības un attiecināmi uz blakus prasījumiem.

Otrkārt, tiesas ieskatā, lemjot par šo izdevumu piedziņu, jānošķir un jāizvērtē izdevumu raksturs, lai neradītu procesuāli nevienlīdzīgu attieksmi pret lietas dalībniekiem CPL regulējuma piemērošanā.

Prasībā norādīts, ka prasītāja ir pilnvarojusi SIA "/Nosaukums C/" iekasēt no atbildētājas minētos zaudējumus tiesas ceļā. Tāpēc radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 103,30 *euro* apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.). Tiesas ieskatā, ne pēc izdevumu apzīmējuma, ne pēc darbību rakstura, ne satura nav pamata šaubīties, ka samaksa par šīm darbībām attiecināma uz lietas vešanas izdevumiem. Tiesas ieskatā tās ir tipiskas darbības, kas tiek veiktas sniedzot juridisko palīdzību - gatavojot juridiskus dokumentus un veicot citas juridiskas darbības prasības tiesvedības nodrošināšanai. Tāpēc tie atzīstami par izdevumiem, kas saistīti ar lietas vešanu CPL izpratnē.

Saskaņā ar CPL regulējumu ir ļoti ierobežoti pamati un nosacījumi ar tiesvedību saistīto izdevumu atgūšanai (CPL 44.panta pirmās daļas 1.punkts, ceturtā un piektā daļa). Ar lietas vešanu saistītie izdevumi tiek atlīdzināti tikai tajos gadījumos, kad tie saistīti ar izdevumiem advokāta palīdzības samaksai

(CPL 44.panta pirmās daļas 1.punkts), bet nav paredzēts atlīdzināt izdevumus par citiem juridiskiem pakalpojumiem lietas vešanai. Turklāt tas ir procesuāls jautājums, kurš jāvērtē un jāizlemj konkrētās tiesvedības ietvaros.

"Kā jau norādīts iepriekš, apstrīdētais regulējums paredz, ka personai civilprocesuālā kārtībā ir atlīdzināmi izdevumi par juridisko palīdzību, ja to sniedzis advokāts CPL izpratnē. Savukārt tad, ja personai juridisko palīdzību sniegusi kāda cita persona, kura nav advokāts CPL izpratnē, izdevumi par juridisko palīdzību nav atlīdzināmi" (*2014.gada 7.februāra Satversmes tiesas spriedums lietā Nr.2013-04-01 "Par Civilprocesa likuma 33.panta trešās daļas 1.punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 92.pantam", 22.punkts*).

Atbilstoši Civilprocesa likuma jēgai un tiesiskajam regulējumam, tiesāšanās izdevumi, tai skaitā ar lietas vešanu saistītie izdevumi, tiek atlīdzināti Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā un apmērā, līdz ar to tie nevar tikt atzīti par zaudējumiem Civillikuma 1779.panta izpratnē, kas būtu radušies atbildētājas darbības vai bezdarbības dēļ.

Jautājums par tiesu izdevumiem pieder procesuālām nevis materiālām tiesībām. Apšaubāma ir iespēja piemērot materiālo tiesību noteikumus procesuālām tiesībām (*V.Bukovskis. Civilprocesa mācību grāmata. Rīga: Autoru izdevums, 1933., 421.lpp.*).

Atziņa par to, ka jautājums par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu, to skaitā, to izdevumu, kas radušies lietas vešanai pilnvarojot pārstāvi, izšķirams saskaņā ar Civilprocesa normām un materiālo tiesību normas (Civillikuma norma par zaudējumu atlīdzību) nav piemērojamas (*Augstākās tiesas 2016.gada 22.aprīļa sprieduma lietā SKC-204/2016*).

Tāpēc tiesa atzīst, ka prasība daļā par izdevumu piedziņu no atbildētājas 103,30 *euro* apmērā, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, noraidāma.

CL 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši CL 1765.panta pirmajai daļai tie nosakāmi seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar CPL 41.panta pirmo daļu "Pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam - proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta".

Kopējā prasītājas samaksāto tiesas izdevumu summa ir 79,41 *euro*. To veido samaksātā valsts nodeva par prasības pieteikumu 76,11 *euro* (lietas 11.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 *euro* (lietas 12.lapa). Prasība apmierināta 39,87% apmērā, tāpēc prasītājas labā no atbildētājas piedzenami samaksātie tiesas izdevumi 31,66 *euro* apmērā.

Saskaņā ar CPL 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 190.-195., 204[1]. un 250.[26] pantu, tiesa

nosprieda

1. Apmierināt prasību daļēji.

2. Piedzīt no SIA "/Nosaukums B/", reģistrācijas /reģistrācijas numurs/, par labu Apdrošināšanas akciju sabiedrība /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/:

- zaudējumus 202,29 *euro*;
- samaksāto tiesas izdevumu daļu 31,66 *euro,*

kopā 233,95 *euro* (divi simti trīsdesmit trīs *euro* un 95 centi).

3. Noraidīt prasību daļā par zaudējumu piedziņu 301,01 *euro* apmērā.

4. Noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no pamatparāda summas 202,29 *euro.*

5. Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

5.1. Prasītājas labā piedzenamo naudas summu samaksa veicama: SIA "/Nosaukums C/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, konta Nr./konta numurs/, AS /Nosaukums I/.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā. Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības datums tiesas kancelejā - 2019.gada 23.decembris.

Tiesnesis V.Muižnieks